

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**ÜLKEYE GİRİŞ YAPAN CANLI HAYVANLARDA YÜRÜTÜLECEK VETERİNER KONTROLLERİNİN
DÜZENLENMESİNE DAİR YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, yolcu beraberinde gelen tek tırnaklı hayvanlar dışındaki ev ve süs hayvanları hariç, diğer canlı hayvanların ülkeye girişinde tabi olacağı veteriner kontrollerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 34 üncü maddesine dayanılarak,

b) Avrupa Birliğine üçüncü ülkelerden gelen canlı hayvanların veteriner kontrollerine ilişkin 91/496/EEC sayılı Konsey Direktifi ve 97/794/EC sayılı üçüncü ülkelerden ithal edilecek canlı hayvanlarda veteriner kontrolleri ile ilgili 91/496/EEC sayılı Konsey Direktifinin uygulanmasına yönelik kurallara ilişkin Komisyon Kararı ile paralel olarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Belge kontrolü: Veteriner sağlık sertifikası ve sevkiyata eşlik eden diğer belgelerin kontrolünü,
- c) Fiziksel kontrol: Numune alma ve laboratuvar testlerini de içeren sevkiyatın kendisi üzerinde ve/veya gerekli olduğunda karantina süresinde yapılan kontrolü,
- ç) Giriş: Malların Türkiye gümrük bölgesine ve serbest bölgelere girişi, ithalatı ve transit rejimine tabi tutulmasını,
- d) İl/ilçe müdürlüğü: İl gıda, tarım ve hayvancılık müdürlükleri ile ilçe müdürlüklerini,
- e) İthalatçı veya yükten sorumlu kişi: Gümrük mevzuatı uyarınca, sevkiyat ile ilgili gümrük mevzuatının kapsadığı çeşitli durumların gelişiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişi ve ayrıca bu kişinin bu Yönetmelik ile belirlenen kontrolleri ve/veya formaliteleri izleme sorumluluğunu üstlenen temsilcisini,
- f) Kimlik kontrolü: Veteriner sağlık sertifikası ve mevzuatın belirlediği sevkiyata eşlik eden diğer belgelerde beyan edilen bilgilerle sevkiyatın ve sevkiyat üzerindeki işaretlerin varlığı ve doğruluğunu anlamak amacıyla görsel olarak yapılan kontrolü,
- g) Merkezi yetkili makam: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelikteki görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,
- h) Sevkiyat: Aynı tipten olan, aynı veteriner sağlık sertifikası veya ilgili mevzuatın öngördüğü başka bir belgenin eşlik ettiği, aynı nakliye vasıtaları ile taşınan ve aynı yabancı ülkeden/bölgeden gelen bir miktar canlı hayvanı,

ı) Veteriner giriş belgesi: Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Ülkeye Girişinde Ön Bildirim ve Veteriner Kontrollerine Dair Yönetmeliğin Ek-1’inde örnekleri verilen belgeyi,

i) Veteriner kontrolü: Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde, merkezi yetkili makam tarafından yetkilendirilen ilgili personelin, hayvan ve insan sağlığını doğrudan veya dolaylı olarak korumak amacıyla yürütülen belge, kimlik ve fiziksel kontrolleri kapsayan her türlü resmi kontrolü,

j) Veteriner sağlık sertifikası: Bu Yönetmelik kapsamındaki hayvanların Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmi veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

k) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğü: Merkezi yetkili makam tarafından 11 inci maddede yer alan hükümler uyarınca onaylanmış ve yetkilendirilmiş olan, canlı hayvan, hayvansal ürünler ve hayvan hastalığı bulaştırma riski olan sap, saman gibi bitkisel ürünlerin ülkeye girişlerinde veteriner kontrollerinin yürütüldüğü gümrüklü saha içindeki doğrudan merkeze bağlı birimi,

l) Yardımcı sağlık hizmetleri personeli: Bu Yönetmelik uyarınca, gerekli faaliyetleri yerine getirebilecek özelliklere sahip olan, Bakanlık tarafından görevlendirilen ve resmi veteriner hekimin yetki ve sorumluluğu altında çalışan veteriner sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknikeri ve laborantı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Ülkeye giriş

MADDE 4 – (1) Ülkeye girişte aşağıdaki işlemler uygulanır:

- a) İthalatçılar, hayvanların giriş yapacağı veteriner sınır kontrol noktasına hayvanların sayısını, türlerini ve tahmini varış zamanını bir gün önceden haber verir.
- b) Hayvanlar, resmi gözetim altında veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğüne ya da uygun olduğu durumlarda, EK-1'deki şartları karşılayan karantina merkezine götürülür.
- c) Aşağıdaki hususlar sağlanmadıkça hayvanların ülkeye giriş için veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünden veya karantina merkezinden ayrılmasına izin verilmez;
 - 1) Bahsi geçen hayvanların veteriner kontrollerinin, 5 ve 13 üncü maddelere uygun olarak veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğündeki veteriner hekimin onayı ile veteriner giriş belgesinde yapıldığı gösterilir.
 - 2) Veteriner kontrollerinden doğan masraflar ödenir ve geçerli olan durumlarda, 13 üncü ve 15 inci maddelerde belirtilen tüm ücretleri kapsayan depozit teslim edilir.
- ç) Gümrük idaresi bu fıkranın (c) bendinde belirtilen şartların karşılandığına dair belgeler sunulmadığı sürece, canlı hayvanların ülke topraklarında serbest dolaşımına izin vermez.

Veteriner kontrolleri

MADDE 5 – (1) Ülkeye giriş yapacak her türlü sevkiyat, varış gümrüğü dikkate alınmaksızın, ülke topraklarında bulunan ve canlı hayvanların ithalat kontrolleri için onaylı bir veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde, resmi veteriner hekim tarafından aşağıdaki hususları teyit etmek amacıyla belge ve kimlik kontrolüne tabi tutulur. Belge kontrolü, aşağıda belirtilen kontrolleri kapsayacak şekilde EK-3'e uygun olarak yürütülür.

- a) Hayvanların menşesi,
 - b) Hayvanların transit geçişi durumunda bir sonraki varış ülkesi,
 - c) Sertifikalarda veya belgelerde yer alan bilgilerin, ilgili mevzuat ile belirlenmiş garantileri karşılaması,
 - ç) Ulusal veri tabanında yapılan kontrollerde, sevkiyatın daha önceden reddedilmemiş olması.
- (2) Resmi veteriner hekim, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğüne gelen hayvanların fiziksel kontrollerini yapar. Bu kontroller ulusal veri tabanına sevkiyat hakkında tüm bilgiler girildikten sonra yapılır. Bu kontrollerde;
- a) Hayvana eşlik eden sertifika veya belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunu tespit etmek amacıyla, hayvanlar klinik yönden muayeneye tabi tutularak sağlıklı olduklarının tespiti yapılır. Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslara uygun olarak, belirli koşullara bağlı olmak kaydıyla ve aynı esaslar kapsamında oluşturulan kurallara uygun olarak, belirli kategoriler ve hayvan türleri açısından tek tek klinik muayene ilkesinde istisnalar yapılabilir,
 - b) Gerekli görülen veya ulusal mevzuat çerçevesinde yapılması öngörülen laboratuvar testleri yapılır,
 - c) Gerekli hallerde numuneler kalıntı açısından incelenir ve en kısa sürede analiz edilir,
 - ç) Uluslararası nakliye sırasında, hayvanların korunmasına ilişkin olarak Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği ile düzenlenen asgari gereksinimler sağlanır.
- (3) Resmi veteriner hekim, varış işletmesinin bulunduğu il müdürlüğüne faks veya diğer bir elektronik haberleşme aracı ile gerekli bilgileri iletir.
- (4) Kontroller, ulusal veri tabanında gerekli incelemelerden sonra yapılır.
- (5) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarına istisna olarak, ülke toprakları içerisinde bulunan hava veya deniz limanlarına giriş yapan hayvanlar için, hayvanların kimlik ve fiziksel kontrolleri aynı uçak veya gemi ile seyahat etmeleri ve varış yerinde bir hava veya deniz limanı veteriner sınır kontrol noktası bulunması şartıyla varış yerinde yapılabilir. Doküman kontrollerini yürüten veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğündeki resmi veteriner hekim, ya direk ya da il/ilçe müdürlükleri vasıtası ile varış yerindeki resmi veteriner hekime söz konusu hayvanların, bulunduğu veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünden geçtiğini yazılı veya elektronik ortamda bildirir.
- (6) Bu maddenin uygulanması sırasında yapılan tüm kontrollerden doğan harcamalar sevkiyatçı, alıcı veya bunların temsilcileri tarafından ödenir.

Kimlik kontrolü

MADDE 6 – (1) Sevkiyattaki tüm hayvanlar kimlik kontrolüne tabi tutulur.

- (2) Bu maddenin birinci fıkrasına istisna olarak kimlik kontrolü, sevkiyattaki hayvan miktarı fazla olduğu takdirde, kontrol edilecek tüm sevkiyatı temsilen en az 10 hayvan olmak üzere sevkiyatın %10'undan yapılabilir. İlk kontrollerde şüphe duyulan bir durum olması halinde, sevkiyat miktarına bakılmaksızın kontrol edilen hayvan sayısı artırılabilir ve hayvanların tümü kimlik kontrolünden geçirilebilir.
- (3) Bu maddenin birinci fıkrasına istisna olarak kimlik kontrolü, bireysel kimliklendirilmesi sağlanamayan hayvanlar için temsili sayıda paketlerin ve/veya konteynırların işaret kontrollerinden oluşur. İlk kontrollerde şüphe duyulan bir durum olması halinde, sevkiyat miktarına bakılmaksızın kimlik kontrolünden geçirilen paketlerin/konteynırların sayısı artırılabilir ve paketlerin/konteynırların tümü kimlik kontrolünden geçirilebilir. Tür tespiti amacı ile kimlik kontrolü, temsili sayıda paketlerde ve/veya konteynırlarda yer alan hayvanların görsel

muayenesini içerir.

Fiziksel kontrol

MADDE 7 – (1) Resmi veteriner hekim, çift tırnaklı ve atgiller ailesine ait hayvanlarda 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen fiziksel kontrolleri yapar. Fiziksel kontrolleri yaparken özellikle tüm hayvanların sınır kontrol noktasında boşaltıldığından emin olur.

(2) Hayvanlar, nakliye için uygun olup olmadıkları yönünden muayeneye ve numune almayı da içeren klinik muayeneye tabi tutulur. Bu muayeneler ve numunelerin alınması EK-4'e göre yürütülür.

(3) Numuneler, veteriner sağlık sertifikasında belirtilen şartlara uygunluğunun kontrolü için onaylı bir laboratuara gönderilir.

(4) Numune alınan her bir hayvan için, aşağıda verilen bilgiler kayıt edilir.

a) Veteriner sağlık sertifikasının referans numarası ve sevkiyata veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğü tarafından verilen seri numarası,

b) Hayvanların kimlik numarası,

c) Talep edilen laboratuvar testleri,

ç) Test sonuçları ve devamında alınan tedbirler,

d) Sevkiyatın varış yerinin tam adresi.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasında bahsedilen klinik muayene, tüm hayvanların görsel muayenelerini içerir. Damızlık veya üretim amacı ile ithal edilen hayvanlar da EK- 4 hükümleri gereğince, klinik muayeneye tabi tutulur. Klinik muayene bütün sevkiyatı temsilen seçilen minimum 10 hayvan olacak şekilde hayvanların en az % 10 nu üzerinden yürütülür. Sevkiyatın 10 hayvandan daha az olması durumunda sevkiyattaki her bir hayvan muayeneye tabi tutulur. Kesim amacı ile ithal edilen hayvanlar da EK- 4 hükümleri gereğince, klinik muayeneye tabi tutulur. Klinik muayene bütün sevkiyatı temsilen seçilen minimum 5 hayvan olacak şekilde hayvanların en az % 5 i üzerinden yürütülür. Sevkiyatın 5 hayvandan daha az olması durumunda sevkiyattaki her bir hayvan muayeneye tabi tutulur. İlk kontrollerde şüphe duyulan bir durum olması halinde, kontrol edilen hayvan sayısı artırılabilir ve hayvanların tümü klinik muayeneden geçirilir.

(6) Ülke ve hayvan sağlığı açısından şüphe duyulması halinde, laboratuvar sonuçları elde edilinceye kadar hayvanlar sınırdaki bekletilir.

(7) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri laboratuvar sonuçlarını, bu maddenin dördüncü fıkrasında bahsi geçen bilgiler ile birlikte, merkezi yetkili makama her altı ayda bir bildirir ve hastalıklara ilişkin pozitif sonuç elde edildiği zaman derhal ilgili veteriner sağlık sertifikası ile birlikte merkezi yetkili makama göndermek ile yükümlüdür.

Bireysel olarak fiziksel kontrole tabi tutulmayan hayvan türleri

MADDE 8 – (1) Aşağıda verilen hayvan türleri, bireysel olarak klinik muayeneye tabi tutulmayabilir;

a) Kümes hayvanları,

b) Kuşlar,

c) Canlı balık dahil yetiştiriciliği yapılan su hayvanları,

ç) Kemirgenler,

d) Tavşanımsılar,

e) Arılar ve diğer uçan böcekler,

f) Sürüngenler ve amfibiler,

g) Tehlikeli olduğu bilinen, çift tırnaklı ve atgiller de dahil olmak üzere belli bazı sirk ve hayvanat bahçeleri hayvanları,

ğ) Diğer omurgasızlar,

h) Kürk hayvanları.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında geçen hayvanlar için klinik muayene, tüm grubun ya da tüm hayvanları temsil edecek sayıda hayvanın davranış ve sağlık durumlarının gözlemlenmesini içerir. İlk kontrollerde şüphe duyulan bir durum olması halinde, kontrol edilen hayvan sayısı artırılabilir. Eğer kontrol sonuçları herhangi bir uygunsuzluk olduğunu gösterir ise, numune alma şeklinde daha sıkı kontroller uygulanabilir.

(3) Canlı balık, kabuklu hayvanlar ve yumuşakçalar, onaylanmış özel sağlık statüsüne sahip bilimsel araştırma merkezleri için ithal edilen kontrol edilmiş çevresel şartlar altında mühürlenmiş konteynırlarda taşınan hayvanların, ithalatında, numune alma ve klinik muayene, yalnızca hayvanların türlerine veya orijinine ilişkin özel bir risk olması durumunda veya bir başka uygunsuzluk tespit edildiğinde yürütülür.

Belge kontrolü

MADDE 9 – (1) Her bir sevkiyat için, veteriner sınır kontrol noktasındaki resmi veteriner hekim, ithalatçı veya yükten sorumlu kişiye sevkiyata ait orijinal veteriner sağlık sertifikası ve diğer orijinal veteriner belgelerinin onaylı bir kopyası ile veteriner giriş belgesini verir. Bu sertifika ve belgelerde sınır kontrol noktası tarafından sevkiyata verilen sertifika seri numarası bulunur.

(2) Resmi veteriner hekim, sevkiyata ait orijinal veteriner sağlık sertifikası veya orijinal veteriner belgelerini ve veteriner giriş belgelerinin bir kopyasını saklar.

(3) Her bir sevkiyat için, aşağıda verilen bilgiler kayıt edilir ve veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde saklanır;

- a) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğü tarafından verilen seri sertifika numarası,
- b) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğüne sevkiyatların varış tarihleri,
- c) Sevkiyatın büyüklüğü,
- ç) Hayvanların kullanım kategorileri ve türleri ve mümkün ise yaşları,
- d) Sertifikaların referans numarası,
- e) İhracatçı ülke,
- f) Varış ili,
- g) Sevkiyat hakkındaki karar,
- ğ) Yürütülen numune alma işlemlerinin referansları.

(4) Kayıtlı atların kimlik belgeleri, özellikle atların geçici ithalatında kimlik belgelerine ilaveten orijinal veteriner sağlık sertifikaları, hayvanlara eşlik etmek üzere verilir.

(5) Veteriner sınır kontrol noktasında reddedilen sevkiyatlara ilişkin tüm veteriner sertifikaları ve belgelerinin her bir sayfası EK-5'te gösterildiği şekilde kırmızı renkte "REDDDEDİLDİ" olarak kaşelenir.

(6) Resmi veteriner hekim, sevkiyata ilişkin sertifikaları, diğer veteriner belgelerini ve veteriner giriş belgesinin kopyasını ve 7 nci madde ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kayıtları, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde en az 3 yıl süre ile tutmak zorundadır.

Hayvanların ülkeye girişlerine izin verilmeyen haller

MADDE 10 – (1) Kontroller sonucunda aşağıdaki durumların tespiti halinde hayvanların ülkeye girişine izin verilmez;

- a) İlgili hayvan türleri için ülkeye girişi yasaklanmış bir yabancı ülke veya bu ülkenin bir bölgesinden geliyorsa,
- b) Hayvanlarda insan veya hayvan sağlığı için risk teşkil eden bir hastalık şüphesi veya varlığının tespit edilmesi durumlarında,
- c) İhracatçı ülkenin, ulusal mevzuat tarafından belirlenen şartları karşılayamadığı durumlarda,
- ç) Hayvan refahı açısından, hayvanların yolculuklarını tamamlayacak durumda olmamaları halinde,
- d) Hayvanlara eşlik eden veteriner sağlık sertifikası veya diğer belgelerin ulusal mevzuat ile belirlenen koşulları karşılamaması ve/veya sevkiyat ile uyumsuz olması durumunda.

Veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri

MADDE 11 – (1) Canlı hayvanların ülkeye girişlerinde, veteriner kontrollerinin yürütüleceği veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri EK-1'de belirtilen özelliklere sahip; ülke topraklarına giriş yerlerindeki gümrüklü sahada ve resmi veteriner hekimin yetkisi altındadır.

(2) İthalat kontrollerine ilişkin eğitim almış yardımcı sağlık personeli, resmi veteriner hekimin yetki ve sorumluluğu altında çalışabilir.

(3) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinin listesi, aşağıda verilen bilgileri de kapsayacak şekilde Bakanlıkça hazırlanır ve gerektiğinde güncellenir.

- a) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün türü; deniz limanı, hava alanı, karayolu veya demir yolu sınır kontrol noktası olduğu,
- b) Mevcut ekipman ve personel göz önüne alınarak, söz konusu veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün hangi tür canlı hayvanlar için yetkilendirileceği ve kayıtlı atlar için yetkilendirilen veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün hangi saatler arasında faaliyet gösterdiği,
- c) Veteriner kontrollerinde görevli resmi veteriner hekim ile özel eğitim almış resmi yardımcı sağlık personeli ve idari personelin sayısı,
- ç) Belge kontrolü, fiziksel kontrol, numune alma, gerekli olduğu düşünülen laboratuvar testlerini gerçekleştirecek ekipman ve tesislerin tanımı,
- d) Test sonuçlarının beklenmesi sürecinde, hayvanların barınabilmesi için tesislerin kapasitesi,
- e) Özellikle diğer veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri ile bilgi paylaşımı başta olmak üzere, hızlı bilgi paylaşımını sağlayan ekipmanların türü,
- f) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünden geçen canlı hayvanların türleri ve sayılarını belirten ticaret hacmi.

Hayvanların transiti

MADDE 12 – (1) Canlı hayvanların bir yabancı ülkeden bir diğer yabancı ülkeye transit geçişine aşağıdaki koşullarda izin verilir;

- a) İlgili hayvan türlerinin ithalatına izin verilen bir ülke veya bu ülkenin bir bölgesinden gelmesi ve Bakanlıkça belirlenen şartları karşılaması,
- b) Canlı hayvanların transit geçişlerinde, 5 inci maddede bahsedilen kontrollerin yapılacağı veteriner sınır kontrol noktasının resmi veteriner hekimi tarafından ve gerekli hallerde merkez yetkili makam tarafından önceden izin

verilmesi,

c) İthalatçı veya yükten sorumlu kişinin, transit geçişine izin verilen hayvanların gönderildikleri ilk yabancı ülke tarafından ithaline veya transit geçişine izin verdiği, hayvanları hiç bir koşulda reddedilmeyeceğini veya geri gönderilmeyeceğini ve hayvanların nakliyesi sırasında korunmasına ilişkin ulusal kuralların gözetileceğine dair vereceği taahhüt,

ç) 5 inci maddede bahsi geçen kontroller sonucunda, gerekli hallerde ise hayvanlar, karantina merkezinde tutulduktan sonra veteriner hekimin, hayvanların bu Yönetmeliğin şartlarını ve ilgili hayvan türüne ilişkin hayvan sağlığı kurallarına uygunluğunu karşıladığının teyidi,

d) Giriş veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün, hayvanların transitine ilişkin tüm bilgileri faks ya da diğer elektronik haberleşme araçlarıyla, çıkış veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğüne iletmış olması.

(2) Bu madde kapsamında yapılan tüm masraflar, sevkiyatın göndericisi, alıcısı veya temsilcileri tarafından karşılanır.

Karantina

MADDE 13 – (1) Mevzuat gereği canlı hayvanların karantinaya alınması veya izole edilmesi gerektiği durumlarda, hayvanlar aşağıdaki koşulları karşılayan karantina veya izolasyon yerlerinde tutulur;

a) İhracatçı ülkede Türkiye tarafından onaylanan ve düzenli olarak denetlenen karantina veya izolasyon merkezlerinde,

b) Ülke toprakları içinde kurulmuş olan ve EK-2’de belirtilen şartları karşılayan yerlerde,

c) İl/ilçe müdürlüklerinin onayı halinde varış işletmesinde.

(2) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünden karantina merkezlerine ve varış işletmesine hayvanların nakliyesinde uygulanacak olan güvenlik önlemlerine ilişkin kurallar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde görevli resmi veteriner hekim, Bakanlıkça karantina uygulaması zorunlu tutulmayan canlı hayvanların karantina altına alınmasına karar verirse, bu karantina, resmi veteriner hekimin tespit ettiği risk düzeyine bağlı olarak, muayene edilen veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde veya veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün hemen yakınında uygun bir alanda, varış işletmesinde ya da varış noktasının hemen yakınında bulunan bir karantina merkezinde de olabilir.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen karantina merkezleri EK-2’de belirtilen şartları karşılar. Değişik hayvan türleri için ihracatçı ülkede veya ülkemizde karantina uygulamasına ilişkin kurallar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Bu madde kapsamında yapılan tüm masraflar gönderen, alıcı veya temsilcileri tarafından karşılanır.

İdari tedbirler

MADDE 14 – (1) Resmi kontrolleri yürüten veteriner hekim, ithal edilecek hayvanların ilgili mevzuatına uygun olmadığından veya hayvanların kimliğinden şüphe ederse, uygun göreceği tüm veteriner kontrollerini yapmaya yetkilidir.

(2) Ulusal mevzuatın tüzel veya yasal kişilerce ihlal edildiğinin saptandığı durumlarda, özellikle hayvanlara eşlik eden sağlık sertifikaları veya belgelerle ilgili bir tutarsızlık tespit edildiğinde veya kimlik işaretlerinin uygun olmadığı saptandığında veya hayvanlar veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinde kontrole tabi tutulmadan ülke içerisine girişi yapıldığında veya hayvanlar başlangıçta bildirilen varış noktasına gönderilmediğinde, idari ya da cezai işlemler uygulanır.

Koruma önlemleri

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelikte bahsi geçen kontroller sonucunda, hayvanların ulusal mevzuat ile belirlenmiş şartlara haiz olmadıkları anlaşılır ise veya söz konusu kontroller sonucunda bir uygunsuzluk tespit edilir ise, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğündeki veteriner hekim, ithalatçı veya yükten sorumlu kişi ile görüştüktan sonra, aşağıda belirtilen koruma önlemlerini almaya yetkilidir;

a) Hayvanları barındırmak, yem vermek, su vermek ve gerekirse tedavi etmek,

b) Duruma göre, sevkiyatı karantinaya almak ya da izole etmek,

c) Hayvan sağlığı veya hayvan refahı şartlarının uygun olması koşulu ile merkezi yetkili makam tarafından belirlenen süre içerisinde geri gönderilmesini sağlamak.

(2) Hayvanların geri gönderilmesi durumunda, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğündeki resmi veteriner hekim;

a) Merkezi yetkili makama sevkiyat ile ilgili detaylı bilgileri verir ve diğer veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerini faks ya da elektronik yolla bilgilendirir,

b) Reddedilmiş sevkiyata eşlik eden veteriner sertifikasını ve diğer belgeleri iptal eder.

(3) Geri gönderme özellikle hayvan refahı nedeniyle mümkün değilse, resmi veteriner hekim:

a) Merkezi yetkili makamın onayı ve ölüm-öncesi (ante-mortem) muayeneden sonra, ulusal mevzuatlar ile düzenlenen kurallar kapsamında insan tüketimi için hayvanlarının kesimini onaylar.

b) İnsanların tüketimi dışında bir amaç için hayvanların kesimleri veya karkasların imha edilmesi yönünde karar verilirse, elde edilen ürünlerin kullanımı ile ilgili kontrollerin koşullarını belirleyerek talimat verir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında bahsi geçen tedbirlerin uygulanması, sevkiyatın imha

edilmesi veya etin farklı bir amaç için kullanılmasından doğacak tüm masraflar ithalatçı veya yükten sorumlu kişi tarafından karşılanır. Bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen ürünlerin satışından elde edilen gelirler, yukarıda bahsedilen masraflar çıkarıldıktan sonra, ithalatçı veya yükten sorumlu kişiye verilir.

İstisnai durumlar

MADDE 16 – (1) Bakanlık tarafından belirlenen koşullar altında ve diğer ülkelerle mütekabiliyet ilkesine dayanarak, nakil sırasında hayvan refahı şartlarına uyulmasına yönelik kontroller saklı kalmak kaydıyla ve bu Yönetmelik çerçevesinde yapılan kontrollerin sonuçları da göz önünde bulundurularak, ithalatı daha az sıklıkta kimlik kontrolü ve/veya fiziksel kontrol uygulanabilir. Merkezi yetkili makam bu tür istisnalara onay verirken aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurur.

- a) Ulusal mevzuata uygunluk açısından, ihracatçı ülke tarafından verilen garantiler,
- b) İhracatçı ülkenin hayvan sağlığı durumu,
- c) Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE)'nda geçen hastalıklar başta olmak üzere, ihracatçı ülkenin topraklarında mevcut enfeksiyöz veya bulaşıcı hayvan hastalıklarına ilişkin bilgilerin Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE)'na bildirimindeki düzenlilik,
- ç) İhracatçı ülkenin hayvan hastalıkları ile mücadele ve izleme programları ile ilgili kuralları,
- d) İhracatçı ülkenin veteriner servisinin yapısı ve yetkileri,
- e) İhracatçı ülkenin canlı hayvan ve hayvansal ürünlerde kalıntı izleme programı,
- f) Bakanlık tarafından görevlendirilen uzmanların ihracatçı ülkede yürütülen inceleme raporları,
- g) Yürütülen ithalat kontrollerinin sonuçları.

Bildirim

MADDE 17 – (1) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğü tarafından bu Yönetmelik kapsamında alınan kararlar ve bu kararların gerekçeleri, merkezi yetkili makama ve ithalatçı veya yükten sorumlu kişiye bildirilir.

(2) İthalatçı veya yükten sorumlu kişinin talebi doğrultusunda, itiraz hakkı dahil, uygulanan prosedür, kararlar ve gerekçeleri kendisine yazılı olarak iletilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Güvenlik Önlemleri

Güvenlik önlemleri

MADDE 18 – (1) Bakanlık, yabancı bir ülkede hastalık çıkması durumunda, hastalığın türüne göre bu ülkenin tamamından veya belirli bir bölgesinden, canlı hayvanların ülkeye girişine ve transit geçişine tamamen veya kısmen sınırlama ve yasak getirebilir. Yasağın kapsamı, hastalığın seyrine göre daraltılabilir veya genişletilebilir.

(2) Bakanlık, söz konusu olan yabancı ülkenin tümünden ya da bir kısmından gelen hayvanlar ile ilgili özel koşullar oluşturabilir.

(3) Bu Yönetmelikle belirlenen kontroller sonucu hayvanların, hayvan ya da insan sağlığına bir risk teşkil ettiği tespit edilirse, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğündeki veteriner hekim derhal aşağıdaki tedbirleri alır;

- a) Sevkiyata el koyar ve itlaf eder,
- b) 15 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca, derhal diğer veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerini ve Bakanlığı haberdar eder.

(4) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen bir durum söz konusu olduğunda, 13 üncü madde kapsamındaki hayvanlar ile ilgili geçici koruyucu tedbirler alabilir.

(5) Bakanlık, veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinde ya da ilgili karantina merkezinde, söz konusu ülkeden gelen hayvanlar için kontrolleri arttırabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim

Denetim

MADDE 19 – (1) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde veya yurtiçinde gerçekleştirilen kontrollere dayalı olarak, hayvanların ithalatının gerçekleştiği veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde bu Yönetmeliğe uyulmadığının tespiti durumunda;

- a) Hayvanların bulunduğu il/ilçe müdürlükleri gerekli tüm tedbirleri alır ve Bakanlığı yapılan kontrollerin niteliği, alınan kararlar ve bu tür kararların alınma sebepleri konusunda bilgilendirir,
- b) Bakanlık, söz konusu veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde denetim gerçekleştirilebilir ve gereken idari ve cezai işlemler uygulanabilir.

Eğitim programları

MADDE 20 – (1) Bakanlık, ülkeye giriş yapan canlı hayvanların veteriner kontrollerini yapmaya yetkili resmi veteriner hekim ve yardımcı sağlık personellerine, deneyim elde etmelerine yönelik gerekli eğitim ve değişim programları hazırlayabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçiş ve Son Hükümler

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Ülkeye girişte veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinin bulunmadığı yerlerde, veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri kuruluncaya kadar, belirlenen gümrük müdürlüklerinde Bakanlıkça yetkilendirilen il müdürlükleri tarafından veteriner kontrolleri yürütülür.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

EK -1

Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinin onaylanması için gerekli genel koşullar

- 1) Hayvanların gereksiz yere beklememeleri için, canlı hayvanların nakliyesi için ayrılmış bir giriş yolu olmalıdır.
- 2) Farklı nakliye araçlarının yüklenmesi ve boşaltılması, hayvanların denetimi, yemlemesi, sulanması ve tedavisine yönelik, denetlenecek hayvanlar için yeterli alanı, aydınlatması ve havalandırması olan, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay tesisler olmalıdır.
- 3) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünde denetlenecek hayvan sayısına ilişkin olarak, hayvanlara eşlik eden belgelerin kontrolünü ve bu Yönetmelikte yer alan klinik kontrolleri yapacak, özel olarak eğitilmiş, yeterli sayıda resmi veteriner hekim ve yardımcı personel olmalıdır.
- 4) Giyinme odaları, duş ve tuvalet dahil, veteriner muayenelerinin yapılmasından sorumlu personelin kullanımı için yeterince büyük tesisler olmalıdır.
- 5) Ulusal mevzuatta belirtilen rutin kontrol numunelerinin alınması ve işlem den geçirilmesi için uygun müştemilat ve tesisler olmalıdır.
- 6) Alınan numunelerde özel testler yapabilecek bir laboratuvar hizmeti bulunmalıdır.
- 7) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğü yakınında, hayvanların barındırılması, beslenmesi, sulanması, tedavi edilmesine yönelik ve gerekiyorsa kesime tabi tutulacakları yerler olmalıdır.
- 8) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüğünün, nakliye sırasında hayvanlar için duraklama ya da transfer noktaları olarak hizmet veren yerler olmaları durumunda, hayvanların gerektiğinde boşaltılması, sulanması, yemlenmesi, barındırılması ve tedavi edilebilmeleri için ve gerekiyorsa gereksiz yere acı çekmeden kesimlerinin yapılabilmesi için uygun tesisler olmalıdır.
- 9) Diğer veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri ile hızlı bilgi alışverişi sağlayacak uygun ekipmanlara sahip olmalıdır.
- 10) Uygun temizleme ve dezenfeksiyon ekipmanı ve olanaklarına sahip olmalıdır.

Karantina merkezlerinin onaylanması için gerekli genel koşullar

- 1) Kontrol edilecek olan hayvanların sayılarına uygun yeterli yer, ışıklandırma ve havalandırması olan ve hayvanların farklı nakil araçlarına yüklenmesi ve indirilmesi, denetimi, yem verilmesi, su verilmesi ve işleme tabi tutulmasına yönelik (temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi kolay olan) tesisler olmalıdır.
- 2) Soyunma odaları, duş ve tuvaletleri olan, veteriner kontrollerini yapmakla sorumlu olan personelin kullanımı için yeterince büyük tesisler olmalıdır.
- 3) Ulusal mevzuatlar ile düzenlenmiş rutin kontrollerin yapılması için alınan numunelerin alınması ve işlenmesi için uygun tesisler ve olanaklar olmalıdır.
- 4) Hayvanların barınması, beslenmesi, su verilmesi, işleme tabi tutulması ve gerekirse, kesiminin yapılması için çok yakınında bulunan ve bu hizmetlerin sunulduğu bir işletme bulunması gerekmektedir.
- 5) Veteriner sınır kontrol noktası müdürlükleri ve Merkezi yetkili makam ile hızlı bilgi paylaşımını sağlayabilecek uygun ekipman veya bilgisayarlı bir sistem olmalıdır.
- 6) Temizlik ve dezenfeksiyon için gerekli ekipman ve olanaklar bulunmalıdır.
- 7) Ayrıca, karantina merkezleri için gerekli koşullar aşağıdaki şekildedir:
 - (a) Resmi veteriner hekimin sürekli kontrolü ve sorumluluğu altında olmalıdır.
 - (b) Hayvanların barındırıldığı ve bulaşıcı hastalıklarla enfekte olma olasılığı olan işletmelerden veya diğer yerlerden uzakta olmalıdır.
 - (c) Hayvanların izlenebilmesi için etkili bir kontrol sisteminin olması gerekmektedir.

EK -3

lkeye Giriş Yapan Canlı Hayvanların Belge Kontrollerine İlişkin Kurallar

- 1) Hayvanlara eşlik eden ve ihracatçı ülke tarafından düzenlenen her bir sertifika aşağıdaki hususları teyit amacıyla kontrol edilir;
 - (a) En az Türkçe ve ihracatçı ülke dilinde düzenlenmiş olmalı,
 - (b) lkeye ithalat için izinli bir yabancı ülkeden geldiğı belirtilmeli,
 - (c) Görüntüsü ve içeriğı Bakanlık tarafından ilgili ihracatçı ülke ve hayvan için belirlenen örnek sağlık sertifika modeli ile uyuşmalı,
 - () Tam olarak doldurulmalı,

- (d) Sertifika düzenleme tarihi ile hayvanların Türkiye'ye ihracat için yüklenme tarihi uygun olmalı,
 - (e) Tek bir alıcı için düzenlenmeli,
 - (f) Resmi veteriner hekim tarafından düzenlenmeli, resmi veteriner hekimin adı okunaklı ve büyük harfler ile belirtilmiş olmalı, ihracatçı ülkenin veteriner servisi tarafından mühürlü olmalı, imza ve mühürün rengi, sertifika yazı renginden farklı olmalı,
 - (g) Silme dışında sertifikanın değiştirilmemiş olmalıdır, silme durumunda ise sertifikayı onaylayan veteriner tarafından imzalanmış ve damgalanmış olmalıdır.
- (ğ) Sertifikanın düzenleme tarihi hayvanların Türkiye'ye gönderilmek üzere yükleme tarihi ile uyumlu olmalıdır.

EK -4

Veteriner Sınır Kontrol Noktasında Tek Tırnaklı Hayvanların ve Çift Tırnaklı Hayvanların Nakliyata Uygunluğu, Klinik Muayenesi ve Numune Alma İşlemleri Açısından Bireysel Muayene İlişkin Minimum Koşullar

1) Hayvanların Nakliye Uygunluğuna İlişkin Muayene

Aşağıda belirtilen klinik muayene koşullarına ek olarak, hayvanların yolculuk için uygun olup olmadıkları kontrol edilmelidir. Bu değerlendirmeler, hayvanların halihazırda aldıkları ve resmi kontrollerden sonra alacakları yol uzunluğu, yemleme, sulama ve dinlenme düzenlemelerini de kapsamalıdır.

2) Klinik muayene

Klinik muayene en az aşağıdaki hususları kapsamalıdır;

- (a) Hayvanların sağlık durumları, rahat bir şekilde hareket etme olanaklarının olup olmadığı, deri, mukozanın durumu ve normalin dışında bir akıntının olup olmadığının muayenelerini kapsayan görsel muayene,
- (b) Sindirim ve solunum sistemlerinin izlenmesi,
- (c) Vücut ısılarının tesadüfi örnekleme yolu ile tespiti; (a) ve (b) bentlerinde belirtilen muayenelerde herhangi bir anormallik görülmediği zamanlarda bu kontrol yürütülmeyebilir.
- (ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen muayenelerde herhangi bir anormallik görüldüğü zaman palpasyon muayenesi gibi ilave klinik muayeneler yapılabilir.

3) Numune alma işlemleri

Numune alma, sevkiyatın veteriner sağlık sertifikasındaki sağlık şartlarına uygun olup olmadığı kontrolü amacı ile yapılmalıdır.

- (a) Aylık olarak hayvanların %3'ü serolojik olarak muayeneye tabi tutulur. En az 4 adet hayvan olmak kaydı ile hayvanların %10'undan numune alınır. Şüphe durumunda, numune sayısı arttırılır.
- (b) Resmi veteriner hekim sevkiyattaki hayvanlardan herhangi diğer örnekler alabilir.

REDDEDİLDİ